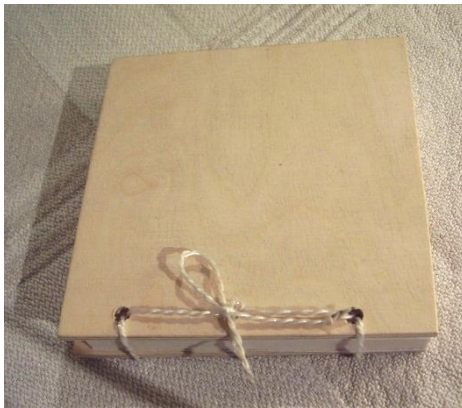

Kõitetöid innustasid mind koolis õpilastega valmistama vanad vineerist kaantega kaustikud, mis olid kaetud väga püüdliku ja maitseka põletuskaunistusega. Klassikalise raamis kõitmise juhendi sain S. Lukk õpikust „Kõitetööd“. Masinkõitmisega tutvusin suures kõitekojas, sealt sain nippe ja materjali käsitsi kõitmiseks. Lisateadmisi ja oskusi sain vanade raamatute parandamise töökoja meistritelt.

Kõitetöid alustasin märkmike valmistamisega viiendas klassis, päris kõitmisega tegelesime seitsmendas klassis. Plokid kõitsime kokku mitmest vihikust või voltisime need suurest paberipoognast.

Viiendas klassis valmistasime liimitud seljaga plokiga märkmikke, aga selliseid liigendina avanevat esikaanega köidet ei saa nooremate lastega valmistada ning mõtlesin välja lihtsama mooduse (tehnoloogia).

Märkmiku valmistamine

Viiendas klassis oli eesmärk valmistada *leiutaja märkmik*, esimese klassi juntsud pidid valmistama *kingituse emadepäevaks*.

Kaante valmistamisel tuleb lähtuda lehtede (ploki) suurusest. Selleks võib kasutada müügil olevat märkmepaberit, trükikoja jääke jm.

Juhendis kasutan poest ostetud liimitud seljaga märkmekuubikut suurusega 10x10x10 cm, selle võib jagades kümneks ja siis noaga osadeks lõigata. Kaante materjaliks on 4 mm vineer, kõitepaelaks 1,5 mm jämedune nõör.

Väikestele lastele tuleb kaane materjal valmis lõigata, praeguse näite puhul igale lapsele kaks 10,5 x 10,5 cm mm vineeritükki,

Märkmiku kokkukõitmiseks on vaja üheaegselt kaanepoolenditesse ja ploki kolm ava puurida. Puurimiseks kasutame rakist, vt kõrvalolevat fotot. Kuna plokk asub kaante servadest võrdsetel kaugustel (2,5 mm), siis

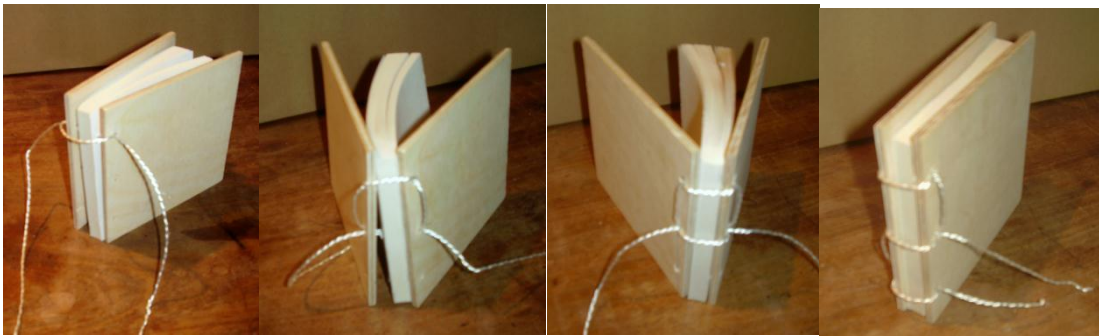

tuleb rakise ühele servale 2,5 mm paksuse ja kitsama kui 10 mm liist (papieriba) kinnitada. Et puurimise ajal peab liistu alla tagumine kaanepoolend vabalt mahtuma, siis tuleb liistu kinnitamisel ajal rakise alusele veel 4 mm paksune materjal asetada.

Kõidetavas servas (märkmiku selg) on kaanepoolendid ja plokk ühes tasapinnas, avade keskpunkti kaugus seljast on 6 -7 mm, välisservast 2 cm, puuri jämedus 5 mm. Pärast esimese ava puurimist on soovitatav avasse pulk, traat, nael või midagi muud torgata, siis jäävad avad kindalt kohakuti.

Enne köitmist tuleb kaanepoolendid lihvida.

Köitenöör on umbes 55 cm pikk. Lapsed võivad märkmiku osad täiesti loominguiliselt kokku köita, peaasi, et märkmik kasutatav on. Ise soovitan köita nii, et nöör toetaks ka märkmiku selga, töö käiku vaata fotodelt. Lõpuks seotakse nööri otsad kinni, aga enne tuleb märkmik avada, kontrollida, et kaanepoolend ikka avaneks.

Kaaned võib kaunistada põletuskirja, joonistada neile pliiatsite või muu vahenditega igasuguseid pilte või mustreid, kirjutada tekste, lisada peremärk.

Materjal ja vahendid.

1. Märkmikuplokid 10 x 10 x 1cm – 1 tk.
2. 4 mm vineeritükid 10,5 x 10,5 cm – 2 tk.
3. Nöör Ø 1,5 mm, pikkus 55 cm – 1 tk.
4. Puidupuur Ø 5 mm.
5. Puurimisrakis.